

คำนำ

สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน เป็นองค์กรการเงินของชุมชน ที่กรมการพัฒนาชุมชน ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนรวมตัวกันจัดตั้งขึ้น โดยใช้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ระดับ ๓ ที่มีความเข้มแข็งเป็นแกนหลักในการจัดตั้งสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ เพื่อทำให้คนเกิดการรวมตัวกัน ทำกิจกรรมร่วมกันในการแก้ไขปัญหาของชุมชน และเกิดการเรียนรู้ในการบริหารจัดการทุน ก่อให้เกิดวัฒนธรรมการช่วยเหลือเกื้อกูลกันของคนในหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นอย่างดี ตามกลไกการพัฒนาของกรมการพัฒนาชุมชน กลุ่มกองทุนทุกแห่งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการบริหารจัดการตนเองได้เป็นอย่างดี และยังเป็นเครื่องมือสำคัญของคนในชุมชนที่จะ รวมคน รวมน้ำใจ รวมเงินเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ ของชุมชนร่วมกัน จากจุดเริ่มต้นของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสามารถเกิดการรวมตัวกันของกองทุนในชุมชน ทำให้มีกิจกรรมร่วมกัน เกิดผลประโยชน์นำไปสู่การพัฒนาชุมชนในด้านอื่นๆตามมา ไม่ว่าจะเป็นการรวมกลุ่มด้านอาชีพ และการจัดสวัสดิการชุมชน เพื่อให้คนในชุมชนได้เข้าถึงแหล่งเงินทุน มีเงินทุนในการหมุนเวียนประกอบอาชีพ ลดการพึ่งพิงเงินทุนดอกเบี้ยสูงจากแหล่งทุนภายนอก แต่กลับใช้ทุนของหมู่บ้าน/ชุมชนแทน เมื่อเกิดดอกผลก็มีเงินทุนเพิ่มขึ้นกลับเข้าสู่สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน และนำมาซึ่งการพึ่งพิงตนเองได้ในทุกด้าน และที่สำคัญสามารถช่วยแก้ไขปัญหาระดับชาติได้ใน ๒ เรื่อง คือ “ปัญหาความยากจน และหนี้สินนอกระบบ” ที่ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาได้เป็นอย่างดี “สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน” จึงถือได้ว่าเป็นแหล่งพึ่งพิงตนเองอย่างยั่งยืนของคนในชุมชน

คณะผู้จัดทำ

มิถุนายน ๒๕๖๐

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ความเป็นมา	๑
แบบบันทึกองค์ความรู้	๒ - ๓
แผนการจัดการความรู้	๔ - ๗
วัตถุประสงค์	๘
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	๙ - ๑๐
กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)	๑๑
เทคนิค	

แบบบันทึกองค์ความรู้

ชื่อหน่วยงาน (ผู้บันทึกองค์ความรู้)

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

ชื่อเรื่องที่จะบันทึกองค์ความรู้: “ยึด ลด ปลด หมดหนี้” คาถาบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา

๑.ความเป็นมา

กรมการพัฒนาชุมชนได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้ง “สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน” มาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๑ โดยให้กองทุนชุมชนที่มีอยู่อย่างหลากหลายในพื้นที่เกิดเอกภาพ มีการบูรณาการกองทุนชุมชนเข้าด้วยกัน ร่วมกันบริหารจัดการเงินทุนในชุมชนและจัดการหนี้ในชุมชน เพื่อให้เกิดการใช้เงินทุนในชุมชนอย่างคุ้มค่า ลดภาระหนี้สินที่เกิดจากการกู้ยืม และเกิดประโยชน์สูงสุด

ปี พ.ศ.๒๕๕๗ กรมการพัฒนาชุมชน โดยสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน ได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน เน้นการแก้ปัญหาหนี้สิน โดยการบริหารจัดการหนี้ครัวเรือนไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาหนี้ให้แก่ลูกหนี้ในชุมชนอย่างเป็นระบบ

บ้านโป่ง หมู่ที่ ๖ ต.ป่าแดด อ.แม่สรวย จ.เชียงราย เป็นหมู่บ้านที่มีทุนทางสังคมที่ดี มีส่วนราชการมากมายเข้ามาส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่ม ทั้งทางด้านสังคม อาชีพ และเงินทุน แต่ก็ประสบปัญหามากมาย เช่น บางกลุ่มอ่อนแอ บางกลุ่มหยุดดำเนินการ คนคนเดียวเป็นกรรมการหลายกองทุน คณะกรรมการบางคนไม่มีเวลาไปประกอบอาชีพของตัวเอง ครัวเรือนสมัครเข้าเป็นสมาชิกหลายกองทุน ฯลฯ ด้วยเหตุนี้ผู้ใหญ่จันทร์ อินตะชัยวงศ์ จึงได้จัดเวทีหารือร่วมกับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน เพื่อหาทางออกในการแก้ไขปัญหาหนี้สินให้คนในชุมชน โดยการบูรณาการกองทุนชุมชนและจัดตั้งสถาบันโดยใช้ชื่อว่า “สถาบันการเงินชุมชนบ้านโป่ง” เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๘ และต่อมาเมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๙ จึงได้ยกระดับและจัดตั้งเป็น “สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนบ้านโป่ง” ตามแนวทางของกรมการพัฒนาชุมชน โดยมีรูปแบบการดำเนินงาน ๔ รวม คือ รวมเงินทุน รวมกรรมการ รวมสมาชิก และรวมระเบียบ

เมื่อกรมการพัฒนาชุมชนได้มีนโยบายมุ่งเน้นให้สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน มีการบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา “สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนบ้านโป่ง” จึงได้กำหนดกฎระเบียบไว้ว่า “ลูกหนี้จะต้องชำระหนี้ให้หมดก่อน จึงจะมีสิทธิ์กู้เงินใหม่ได้” โดยใช้วิธีการประชุม หรือแนวทางการบริหารจัดการหนี้ร่วมกันระหว่างคณะกรรมการกับสมาชิก และทำความเข้าใจร่วมกัน โดยจัดทำเป็นระเบียบข้อบังคับของสถาบันฯ (ระเบียบกลาง) ซึ่ง “สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนบ้านโป่ง” ได้ดำเนินการบริหารจัดการหนี้ (ปรับโครงสร้างหนี้, ปรับเปลี่ยนสัญญา, และโอนภาระหนี้) ไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา โดยใช้หลัก “ยึด ลด ปลด หมดหนี้” ซึ่งเป็นเสมือนคาถาในการบริหารจัดการหนี้ดังกล่าว

ขุมความรู้ (วิธีการ/ขั้นตอนการปฏิบัติงาน)

ขั้นตอนที่ ๑ จัดทำฐานข้อมูล

๑.๑ จัดประชุม

๑.๒ จัดทำข้อมูลของกลุ่ม/สมาชิก (เงินออม/ลูกหนี้/ทรัพย์สิน/งบดุล/กำไร-ขาดทุน)

๑.๓ สมาชิกของกลุ่ม ตรวจสอบและรับรองข้อมูลตัวเอง

๑.๔ คณะกรรมการกลุ่ม รวบรวมข้อมูลส่งให้คณะกรรมการสถาบันฯ (ชุดเฉพาะกิจ) เพื่อทำหน้าที่รวบรวมหนี้และจัดเตรียมเอกสาร ทะเบียนต่างๆ

-๒-

ขั้นตอนที่ ๒ จัดเวทีประชาคมรับรองข้อมูล

๒.๑ คณะกรรมการชุดรวมหนี้ รวบรวมข้อมูลจากทุกกลุ่มตามแบบที่กำหนด

๒.๒ จัดเวทีประชาคมรับรองข้อมูลระดับหมู่บ้าน

๒.๓ ประชาสัมพันธ์รับสมาชิก

๒.๔ ร่างระเบียบ

ขั้นตอนที่ ๓ ใช้ระเบียบ

๓.๑ จัดเวทีคัดเลือกคณะกรรมการบริหารสถาบันฯ

๓.๒ ประกาศใช้ระเบียบฯ

ขั้นตอนที่ ๔ รวมหนี้ รวมสัญญา

๔.๑ จัดทำสัญญารวมหนี้ “๑ คริวเรือน ๑ สัญญา”

๔.๒ ปรับโครงสร้างหนี้ (ยึด ลด ปลด หมดหนี้)

๔.๓ ติดตามสนับสนุนการประกอบอาชีพ

ผลของการทำงาน (ปฏิบัติตามขั้นตอนข้างบนแล้วมีผลอะไรเกิดขึ้นกับงาน/หรือดีขึ้นอย่างไร?)

๑. สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนบ้านโป่ง เป็นศูนย์รวมข้อมูลทุนชุมชนของหมู่บ้าน สามารถบริหารจัดการหนี้ให้คนในชุมชนไปสู่อีก ๑ คริวเรือน ๑ สัญญา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้โอกาสสมาชิกในการผ่อนชำระได้ตามกำลังของตนเอง (ยึด ลด ปลด หมดหนี้) ส่งผลให้คนในชุมชนมีสุขภาพจิตที่ดี ไม่เครียดกับการหาเงินมาใช้หนี้ เกิดความสำนึกรู้คุณค่าของเงินทุนในชุมชน ที่ทุกคนต้องร่วมกันบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๒. คนในชุมชนได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการหนี้โดยวิธีนี้ร่วมกัน

๓. เงินอุดหนุนจากภาครัฐไม่สูญหาย ช้ายังมีทุนสาธารณประโยชน์ในชุมชน โดยไม่ต้องร้องขอจากหน่วยงานอื่น

๔. ลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนของกลุ่มที่มีลักษณะที่คล้ายกัน

ข้อเสนอแนะ

๑. การพิจารณาคัดเลือกคณะกรรมการ ควรเลือกผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการเงินทุนและการบริหารหนี้เข้ามาร่วมเป็นคณะกรรมการสถาบันฯ ด้วย

๒. ควรยึดระเบียบในการบริหารจัดการหนี้อย่างเคร่งครัด ซึ่งจะต้องดำเนินงานภายใต้ระเบียบข้อบังคับที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

๓. หากจะมีการเปลี่ยนแปลงข้อตกลงหรือกติกาที่ส่งผลกระทบต่อสมาชิก ต้องมีการหารือร่วมกันก่อนทุกครั้ง เพื่อให้เกิดการยอมรับจากทุกฝ่าย

แผนการจัดการความรู้ กรมการพัฒนาชุมชน ประจำปี ๒๕๖๐

แบบฟอร์มที่ ๑ การจำแนกองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการผลักดันตามประเด็นยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน				
ชื่อส่วนราชการ : สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน				
ประเด็นยุทธศาสตร์ กรมการพัฒนาชุมชน	เป้าประสงค์ (Objective)	ตัวชี้วัด ตามคำรับรอง	เป้าหมาย ของตัวชี้วัด	องค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติราชการ ตามประเด็นยุทธศาสตร์ กรมฯ
เสริมสร้างทุนชุมชนให้มี ประสิทธิภาพและมีธรรมาภิ บาล	ชุมชนสามารถจัดการ ทุน ชุมชน เพื่อเป็นฐานใน การพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคม	จำนวนการจัดตั้งสถาบัน การจัดการเงินทุนชุมชน เพื่อบริหารจัดการหนี้ ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา	๔๔๕ แห่ง	การขับเคลื่อนการดำเนินงานการบริหาร จัดการหนี้ ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา ที่สามารถ เป็นต้นแบบได้ ของสถาบันการจัดการ เงินทุน ชุมชนบ้านโป่ง หมู่ที่ ๖ ตำบลป่าแดด อำเภอ แม่สรวย จังหวัดเชียงราย ภายใต้สโลแกน “ยึด ลด ปลด หมดหนี้”
องค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติราชการตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่เลือกมาจัดทำแผนการจัดการความรู้ คือ การบริหารจัดการหนี้ไปสู่อะ ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา ของสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนบ้านโป่ง หมู่ที่ ๖ ตำบลป่าแดด อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ที่เป็น เอกลักษณ์ ของตัวเอง โดยใช้สโลแกนที่ว่า “ยึด ลด ปลด หมดหนี้” เป็นเสมือนคาถาในการบริหารจัดการ ที่ให้โอกาสสมาชิกในการผ่อนชำระได้ตามกำลังของตนเอง ส่งผลให้ คน ในชุมชนมีสุขภาพจิตที่ดี ไม่เครียดกับการหาเงินมาใช้หนี้ เกิดความสำนึกคุณค่าของเงินทุนในชุมชนที่ทุกคนต้องร่วมกันบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด				
แผนการจัดการความรู้	ประเด็นยุทธศาสตร์ : ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล			
	องค์ความรู้ที่จำเป็น : การขับเคลื่อนการดำเนินงานการบริหารจัดการหนี้ ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา ที่สามารถเป็นต้นแบบได้ ของ สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนบ้านโป่ง หมู่ที่ ๖ ตำบลป่าแดด อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ภายใต้สโลแกน “ยึด ลด ปลด หมด หนี้”			

		เหตุผลที่เลือกองค์ความรู้ : การบริหารจัดการหนี้ของสถาบันฯ แห่งนี้ เป็นการบริหารจัดการที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง และสามารถลดและปลดหนี้ของสมาชิกได้จริง สามารถเป็นต้นแบบของการบริหารจัดการหนี้ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญาได้						
ผู้ตรวจสอบ (.....) นายสิทธิชัย พรทิพย์พิทักษ์ ผู้บริหารการจัดการความรู้ของหน่วยงาน		ผู้อนุมัติ (.....) นายธงชัย บุตรนุชิต ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน						
แบบฟอร์มที่ ๒ แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan)								
ชื่อส่วนราชการ : สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน								
ประเด็นยุทธศาสตร์ : เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล								
องค์ความรู้ที่จำเป็น : การขับเคลื่อนการดำเนินงานการบริหารจัดการหนี้ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา ที่สามารถเป็นต้นแบบได้ ของสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนบ้านโป่ง หมู่ที่ ๖ ตำบลป่าแดด อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ภายใต้สโลแกน “ยึด ลด ปลด หมดหนี้”								
ตัวชี้วัดตามคำรับรอง (KPL) จำนวนการจัดตั้งสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน เพื่อบริหารจัดการหนี้ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา								
เป้าหมายของตัวชี้วัดตามคำรับรอง : ส่งเสริมจัดตั้งสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน เพื่อบริหารจัดการหนี้ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา ได้จำนวน ๔๔๕ แห่ง								
ลำดับ	กิจกรรมการจัดการความรู้	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ	เครื่องมือ/อุปกรณ์	หมายเหตุ
๑	การบ่งชี้ความรู้ ๑. แต่งตั้งคณะทำงานจัดการความรู้ของสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน ๒. ประชุมคณะทำงานจัดการความรู้ฯ	มี.ค.๖๐	จำนวนองค์ความรู้ที่คัดเลือกเพื่อจัดการความรู้	๑ เรื่อง	คณะทำงานจัดการความรู้ของสำนักพัฒนาทุนฯและบุคลากรของสำนักฯ	สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน	๑. เอกสารตัวชี้วัดตามคำรับรองฯ ๒. บันทึกการประชุม	

<p>เพื่อค้นหา/บ่งชี้ความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน โดยเน้นที่การดำเนินงานการบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครั้วเรื่อน ๑ สัญญา ของสถาบัน</p> <p>การจัดการเงินทุนชุมชน</p> <p>๓. นำเรื่องเข้าที่ประชุมสำนักฯ เพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินงานจัดการความรู้ของสำนักฯ แก่บุคลากรของสำนักฯ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงาน</p>							
---	--	--	--	--	--	--	--

ลำดับ	กิจกรรมการจัดการความรู้	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ	เครื่องมือ/อุปกรณ์	หมายเหตุ
๒	<p>การสร้างและแสวงหาความรู้</p> <p>๑. มอบหมายบุคลากรของสำนักฯ ค้นหาสถาบันฯ ในพื้นที่ที่สามารถเป็นต้นแบบได้ในการบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครั้วเรื่อน ๑ สัญญา</p> <p>๒. ค้นหาและจัดทำข้อมูลของสถาบันฯ ที่ได้รับการคัดเลือก</p>	มี.ค.๖๐	จำนวนสถาบันฯ ที่ได้รับการคัดเลือก	๑ แห่ง	คณะทำงานจัดการความรู้ของสำนักพัฒนาฯและบุคลากรของสำนักฯ	สำนักพัฒนาทุนและองค์กรการเงินชุมชน	ข้อมูลของสถาบันฯ ที่ได้รับการคัดเลือก	
๓	<p>การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ</p> <p>๑. จัดทำสคริปต์สำหรับถ่ายทำวิดีโอทัศน์ของสถาบันฯ ที่ได้รับการคัดเลือก</p> <p>๒. ขอความเห็นชอบสคริปต์ต่อ ผอ.</p>	เม.ย.๖๐	ความสำเร็จในการจัดทำสคริปต์	๑ เรื่อง	คณะทำงานจัดการความรู้ของสำนักพัฒนาทุนฯและ	สำนักพัฒนาทุนและองค์กรการเงินชุมชน	๑. สคริปต์วิดีโอทัศน์ ๒. เอกสารขออนุมัติ	

	สำนักฯ ๓. เสนอขออนุมัติจัดทำวิดีโอทัศน์				บุคลากรของ สำนักฯ			
๔	การประมวลผลและกลั่นกรองความรู้ ๑. ประสานจังหวัดและสถาบันฯ ที่ ได้รับการคัดเลือก เพื่อเตรียมความ พร้อมในการถ่ายทำวิดีโอทัศน์ ๒. ถ่ายทำวิดีโอทัศน์ตามสคริปต์และตัด ต่อตามกระบวนการ ๓. ตรวจสอบผลการถ่ายทำฉบับร่าง ๔. จัดทำวิดีโอทัศน์ฉบับจริง	เม.ย. และ พ.ค.๖๐	ความสำเร็จ ในการถ่ายทำ วิดีโอทัศน์	๑ เรื่อง	๑. คณะทำงาน จัดการความรู้ ของสำนักพัฒนา ทุนฯและ บุคลากรของ สำนักฯ ๒. พื้นที่ที่ได้รับ การคัดเลือก	สำนักพัฒนาทุน และองค์กร การเงินชุมชน	วิดีโอทัศน์	
๕	การเข้าถึงความรู้ ๑. นำวิดีโอทัศน์องค์ความรู้ที่ได้เผยแพร่ ทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและระบบ สำนักงานอัตโนมัติ (OA) ของกรมฯ	ตั้งแต่ พ.ค.๖๐ เป็นต้นไป	จำนวน ช่องทางการ เผยแพร่ องค์ความรู้	๓ ช่องทาง	ประชาชนทั่วไป ที่สามารถเข้าถึง ช่องทางต่างๆ ที่ องค์ความรู้ได้รับ	สำนักพัฒนาทุน และองค์กร การเงินชุมชน	๑. วิดีทัศน์ ๒. อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ที่ เข้าถึงเครือข่าย	
ลำดับ	กิจกรรมการจัดการความรู้	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ	เครื่องมือ/ อุปกรณ์	หมายเหตุ
	๒. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่าน สื่อช่องทางต่างๆ เพื่อส่งเสริมการ นำไปใช้ประโยชน์อย่างทั่วถึง		เพื่อนำไปใช้ ประโยชน์ และพัฒนา งาน		การเผยแพร่		อินเทอร์เน็ตและ ระบบ OA ได้ ๓. ช่องทางต่างๆ ที่ใช้ในการเผยแพร่	
๖	การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - จัดเวทีเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรฯ สำนักฯ เพื่อนำผลงานการจัดการ ความรู้มาสังเคราะห์ และสร้างวิธี/ สร้างวิธี	พ.ค.๖๐	จำนวน องค์ความรู้ ที่นำมา สังเคราะห์	๑ เรื่อง	คณะทำงาน จัดการความรู้ ของสำนักพัฒนา ทุนฯและ	สำนักพัฒนาทุน และองค์กร การเงินชุมชน	วิดีโอทัศน์ และ เอกสาร องค์ความรู้	

	กระบวนการทำงานที่ดีมี ประสิทธิภาพ สามารถนำไปปฏิบัติได้		และ แลกเปลี่ยน เรียนรู้กัน		บุคลากรของ สำนักฯ			
๗	การเรียนรู้ - จัดเวทีสรุป/ถอดบทเรียนการ ดำเนินงานการจัดการความรู้ ประจำปี ๒๕๖๐ ของสำนักฯ	พ.ค.๖๐	จำนวน บทเรียนที่ได้	๑ เรื่อง	คณะทำงาน จัดการความรู้ ของสำนักพัฒนา ทุนฯและ บุคลากรของ สำนักฯ	สำนักพัฒนาทุน และองค์กร การเงินชุมชน	เอกสารสรุป บทเรียน	
ผู้ทบทวน (.....) นายสิทธิชัย พรทิพย์พิทักษ์ ผู้บริหารการจัดการความรู้ของหน่วยงาน				ผู้อนุมัติ (.....) นายธงชัย บุตรนุชิต ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน				

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่รูปแบบและวิธีการบริหารจัดการหนี้ไปสู่อำเภอเมือง ๑ อำเภอเมือง ๑ อำเภอเมือง ๑ อำเภอเมือง
ของสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนบ้านโป่ง (สันเข้เหล็ก) หมู่ที่ ๖ ตำบลป่าแดด อำเภอแม่สรวย จังหวัด
เชียงราย

๓. แนวคิด/ทฤษฎี

๓.๑ แนวคิดและความเป็นมาของสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน

ผลจากการพัฒนาประเทศไทยที่ผ่านมา ซึ่งดำเนินการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นับตั้งแต่ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑-๗ ซึ่งทุกแผน โดยเฉพาะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ ได้ให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจเป็นหลักเพียงด้านเดียว ขณะเดียวกันก็ทำให้เกิดปัญหาความทันสมัย ที่ทำให้ทุกคนต้องแข่งขัน แย่งชิง และใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างฟุ่มเฟือย ทำให้เกิดปัญหา สังคมเกิดความแตกแยก การอพยพย้ายถิ่น การหย่าร้าง และความอยู่เย็นเป็นสุขที่มีมาตั้งแต่ วิกฤติต้มยำกุ้งทอนลง เป็นเพียงการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเงินตรา ทุกสิ่งทุกอย่างใช้ชีวิต ผูกติดกับเงินตรา ทำให้คนในสังคมขาดคุณธรรม ขาดจริยธรรม และขาดธรรมาภิบาลไปทุกส่วน ซึ่งจะเห็นได้ว่าการพัฒนาประเทศเน้นไปในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวของระบบทุนนิยม ที่ยึดทฤษฎีความทันสมัย ทั้งนี้ผลของการพัฒนาประเทศตามแนวทางดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อสถาบันต่าง ๆ ประเพณีวัฒนธรรมตลอดจนวิถีชีวิตของคนไทยเป็นจำนวนมาก

จากผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาประเทศตามแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทั้ง ๗ ฉบับที่ผ่านมา ทำให้รัฐเริ่มหันมามองถึง ปัญหาแท้จริงที่เกิดขึ้น และหาแนวทางแก้ไขโดยการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศที่เน้นพัฒนาคนเป็นวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักในการพัฒนา การดูแล ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมระบบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม และมี การจัดการโดยมีการกระจายอำนาจการปกครองสู่ระดับล่าง หรือที่เรียกว่าการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน การสร้างประชาธิปไตย รวมถึงการสร้าง สังคมใหม่เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาสังคมในอนาคต โดยมีการพัฒนาคน ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้น ของการพัฒนา เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้อันนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลง ของยุทธศาสตร์การพัฒนาในระดับโลก รวมทั้งกระแสการผลักดันขององค์กรการพัฒนา ภาคเอกชนและนักวิชาการ ที่ต้องการให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจและมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองมากขึ้น

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๘ (๒๕๔๕-๒๕๔๙) ได้กำหนดทิศทางการพัฒนา โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ัญญา “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชวินิจฉัย มาเป็นแนวทาง โดยยึด ทางสายกลางที่อยู่บนพื้นฐานของความสมดุล พอดี มีเหตุผล เป็นแนวทางในการพัฒนาทุกมิติอย่างเป็นองค์รวม และมี “คน” เป็นศูนย์กลาง โดยมี จุดมุ่งหมายให้เกิด “การพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดี มีสุขของคนไทย” และเป็นการพัฒนาอย่างมี “ดุลยภาพ” ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้คนในสังคม มีความสุข สามารถพึ่งตนเอง ก้าวทันโลก และยังรักษาเอกลักษณ์ความเป็นไทย โดยมุ่งเน้น การแก้ไขปัญหาที่จำเป็นเร่งด่วน ๓ เรื่อง ประกอบด้วย ๑) การแก้ไขปัญหาความยากจน เพื่อช่วยให้คนยากจนและคนด้อยโอกาสสามารถพึ่งตนเองได้ ๒) สร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจฐานราก เพื่อช่วยให้คนส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ๓) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อช่วยสร้างรายได้ของประเทศให้เพิ่มขึ้น และสำหรับนโยบาย

การบริหารประเทศของรัฐบาลในปัจจุบัน ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔) มุ่งพัฒนาสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and Happiness Society) เพื่อให้คนไทยมีคุณธรรม นำความรอบรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครัวยั่งยืน ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพเสถียรภาพและเป็นธรรม สิ่งแวดล้อม มีคุณภาพและทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน อยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาล ดำรงไว้ซึ่งระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และอยู่ในประชาคม โลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี พร้อมทั้งได้กำหนดพันธกิจของการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะในเรื่อง การพัฒนาให้คนไทยมีคุณภาพ คุณธรรม นำความรอบรู้อย่างเท่าทัน มีสุขภาวะที่ดี อยู่ใน ครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนที่เข้มแข็งพึ่งตนเองได้ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี ภายใต้ดุลยภาพของความ หลากหลายทางวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการพัฒนากระบวนการคุ้มครองทาง เศรษฐกิจและสังคม สร้างโอกาสให้ประชาชน เข้าถึงแหล่งทุนเพื่อการประกอบอาชีพและรายได้อย่างทั่วถึง และการเพิ่มประสิทธิภาพ และความครอบคลุมของ การให้บริการของระบบการเงินฐานรากให้สามารถ สนับสนุนการ พัฒนาศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคม แห่งชาติ, ๒๕๕๔)

ดังนั้น มาตรการให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนและหมู่บ้านในรูปแบบของกองทุนเงินทุน หมุนเวียน และเงินอุดหนุน เพื่อพัฒนาและส่งเสริมรายได้ ถูกนำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหา ความเหลื่อมล้ำของการ กระจายรายได้ โดยมีการให้กองทุนในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น กองทุนด้านสาธารณสุข เช่น กองทุนยา หรือ กองทุนด้านสังคม เช่น กองทุนโคกระบือ ธนาคารข้าว กองทุนช่วยเหลือจาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (กทบ.) กองทุนส่งเสริมอาชีพสตรี กองทุนส่งเสริมอาชีพเยาวชน กองทุนแม่บ้าน เกษตรกร ฯลฯ

การเชื่อมโยงการบริหารจัดการกองทุนชุมชน กรมการพัฒนาชุมชนเป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ จึงกำหนดนโยบาย สนับสนุนให้หมู่บ้าน/ชุมชน มีการจัดตั้งกลุ่ม องค์กร กองทุนการเงินชุมชนขึ้น เพื่อให้ชุมชนได้ดูแลช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน เรียนรู้การบริหารจัดการทุนชุมชนร่วมกันจนสามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนได้อย่าง มีประสิทธิภาพด้วยตนเองนำไปสู่การพัฒนาชุมชนเพื่อการพึ่งพาตนเอง อย่างเข้มแข็ง เช่น กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต กองทุน กข.คจ. กลุ่มอาชีพ กลุ่มผู้ใช้น้ำ องค์กรสตรี ฯลฯ และยังคงสนับสนุน การดำเนินงานกองทุนที่จัดตั้งตามนโยบายของ รัฐบาล เช่น กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (กทบ.) กองทุน SML ฯลฯ ซึ่งจากการติดตาม สถานการณ์กองทุนต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชน ในปัจจุบันพบว่า การดำเนินงานกองทุน มีความแตกต่างกันหลายรูปแบบตามบริบทของแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชนบางกองทุน มีความเติบโตบางกองทุนล้มหายไป ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน ทั้งระเบียบแนวทางปฏิบัติของทางราชการ ที่สนับสนุนรวมถึงความสามารถในการบริหารจัดการ ดังนั้น กรมการพัฒนาชุมชนจึงมีแนวคิดที่จะส่งเสริม การบูรณาการกลุ่ม องค์กรกองทุนการเงินในชุมชน ให้มีการเชื่อมโยงการบริหารจัดการร่วมกัน เพื่อให้ชุมชน มีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อ ประชาชนและชุมชน ในรูปแบบของการจัดตั้งเป็นสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน

๓.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

สังคมของมนุษย์ เป็นสังคมที่มีการรวมตัวเป็นกลุ่ม หมู่เหล่า เป็นชุมชนขนาดต่าง ๆ ตั้งแต่ หมู่บ้าน ตำบล เมือง และประเทศ จึงต้องมีการจัดระบบระเบียบของสังคม เพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรม ด้านต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เพื่อความอยู่รอดสงบสุข และบังเกิดความก้าวหน้าในชุมชนเหล่านั้น จึงเป็นสาเหตุให้เกิด "สถาบันสังคม" และ "การบริหาร" ขึ้นมาสถาบันสังคมที่จัดตั้งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว

วัด โรงเรียน และองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน จึงต้องอำนวยความสะดวกหรือบริการเพื่อประโยชน์สุขของสมาชิก และความเจริญของสังคม โดยดำเนินการกิจการตามที่สังคมมอบหมาย ด้วยการจัดตั้ง "องค์การบริหาร" ที่เหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรมนั้น ๆ ดังนั้น สังคมกับองค์การบริหาร จึงเป็นสิ่งที่ไม่อาจแยกจากกันได้ ดังเช่น ศาสตราจารย์วิลเลียม ซิฟฟิน (William S. Siffin) ได้กล่าวไว้ว่า "หากปราศจากองค์การบริหารแล้วสังคมก็จะมี หากปราศจากสังคมแล้วมนุษย์ก็ไม่อาจจะดำรงชีวิตอยู่ได้" (วิจิตร ศรีสอ้าน และคณะ, ๒๕๒๓ : ๔)

ความหมายของการบริหาร คำศัพท์ที่ใช้ในความหมายของการบริหาร มีอยู่สองคำคือ

"การบริหาร" (Administration) และ "การจัดการ" (management) การบริหาร มักจะใช้กับการบริหารกิจการสาธารณะหรือการบริหารราชการ ส่วนคำว่า การจัดการ ใช้กับการบริหารธุรกิจเอกชน เราจึงเรียกผู้ที่ดำรงตำแหน่งระดับบริหารในหน่วยงานราชการว่า "ผู้บริหาร" ในขณะที่บริษัท ห้างร้าน ใช้เรียกตำแหน่งเป็น "ผู้จัดการ" เนื่องจากการศึกษาเป็นกิจการที่มุ่งประโยชน์สาธารณะ และจัดเป็นส่วนงานของทางราชการ จึงใช้เรียกชื่อผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวว่า "ผู้บริหารการศึกษา" หากปฏิบัติงานเป็นหัวหน้าในสถานศึกษา เรียกว่า "ผู้บริหารสถานศึกษา" ได้มีผู้ให้คำจำกัดความหมายของ "การบริหาร" ในฐานะที่เป็นกิจกรรมชนิดหนึ่งดังต่อไปนี้

๑) Peter F. Drucker : การบริหาร คือ ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น

๒) Harold koontz : การบริหาร คือ การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยการอาศัยคน เงิน วัสดุสิ่งของ เป็นปัจจัยในการปฏิบัติงาน

๓) Herbert A. simon : การบริหาร คือ กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างร่วมกัน

๔) วิจิตร ศรีสอ้านและคณะได้สรุปสาระสำคัญของการบริหารไว้ดังนี้

- การบริหารเป็นกิจกรรมของกลุ่มบุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป
- ร่วมมือกันทำกิจกรรม
- เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

โดยการใช้กระบวนการ และทรัพยากรที่เหมาะสมสำหรับการบริหารในฐานะที่เป็นวิชาการสาขาหนึ่ง มีลักษณะเป็นศาสตร์โดย สมบูรณ์เช่นเดียวกับศาสตร์สาขาอื่น ๆ กล่าวคือ เป็นสาขาวิชาที่มีการจัดระเบียบให้เป็นระบบของการศึกษา มีองค์แห่งความรู้ หลักการ และทฤษฎี ที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้า เชิงวิทยาศาสตร์การบริหารจึงเป็นสิ่งที่นำมาศึกษาเล่าเรียนกันได้โดยนำไปประยุกต์ใช้ สู่การปฏิบัติ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถ ประสบการณ์ และบุคลิกภาพส่วนตัวของผู้บริหารแต่ละคน

จึงสรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ของบุคคลตั้งแต่ ๒ คน ขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมหรืองานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ร่วมกัน โดยอาศัยกระบวนการ และทรัพยากรทางการบริหารเป็นปัจจัยอย่างประหยัด และให้เกิดประโยชน์ สูงสุด ผู้บริหารจะบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของทฤษฎีและหลักการบริหาร เพื่อจะได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการทำงาน สถานการณ์และสิ่งแวดล้อม จึงพูดได้ว่าผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จ คือ ผู้ที่สามารถประยุกต์เอาศาสตร์การบริหารไปใช้ได้อย่างมีศิลปะนั่นเอง

๓.๓ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับองค์กรการเงินชุมชนในประเทศไทย

การเงินชุมชนคือการทำให้คนในชุมชนเป็นผู้ก่อตั้ง ดำเนินการ และพัฒนาความมั่นคงทางการเงินร่วมกัน มีลักษณะเป็นองค์กรการเงินขนาดเล็ก (Microfinance Institutions - MFIs) ซึ่งหมายถึงองค์กรที่มีการบริหารจัดการระบบการเงินให้กับสมาชิกรายย่อย โดยทั่วไปอาจจะดำเนินการโดยธนาคารในระบบ

โครงการโดยรัฐ หรือบริหารจัดการระบบในรูปแบบองค์กรการเงินชุมชน ในกรณีการเงินชุมชนนั้น จะเน้นรูปแบบหลังสุดเป็นหลัก

องค์กรการเงินชุมชน คือองค์กรการเงินภาคประชาชนที่จำกัดขอบเขตอยู่ภายในชุมชน มีระบบการออม การปล่อยเงินกู้ และการบริหารจัดการธุรกิจ โดยอาศัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมภายในชุมชน เป็นเครื่องมือหลักในการบริหารจัดการ และมีเป้าหมายคือเพื่อสร้างสวัสดิการและการพึ่งพาตนเองของสมาชิก

คณะทำงานจัดทำองค์ความรู้ นำเสนอความรู้ “ยึด ลด ปลด หมดหนี้” คาถาบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา ในรูปแบบ Clip VDO ให้คณะกรรมการอำนวยการได้เห็นชอบ ดังนี้

ด้านเนื้อหา

ความเป็นมา

ความหมายของสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน

วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน

กระบวนการบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา

ความสำเร็จของการดำเนินงานสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน

ด้านรูปแบบการนำเสนอ ในรูปแบบ Clip VDO

๔. กระบวนการจัดการความรู้ (KM PROCESS)

๑. การบ่งชี้ความรู้

๑. แต่งตั้งคณะทำงานจัดการความรู้ของสำนักพัฒนาทุนและองค์กรการเงินชุมชน
๒. ประชุมคณะทำงานจัดการความรู้ฯ เพื่อค้นหา/บ่งชี้ความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน โดยเน้นที่การดำเนินงานการบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา ของสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน

๓. นำเรื่องเข้าที่ประชุมสำนักฯ เพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินงานจัดการความรู้ของสำนักฯ แก่บุคลากรของสำนักฯ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงาน

๒. การสร้างและแสวงหาความรู้

๑. มอบหมายบุคลากรของสำนักฯ ค้นหาสถาบันฯ ในพื้นที่ที่สามารถเป็นต้นแบบได้ในการบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา

๒. ค้นหาและจัดทำข้อมูลของสถาบันฯ ที่ได้รับการคัดเลือก

๓. การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ

๑. จัดทำสคริปต์สำหรับถ่ายทำวีดิทัศน์ของสถาบันฯ ที่ได้รับการคัดเลือก

๒. ขอความเห็นชอบสคริปต์ต่อ ผอ.สำนักฯ

๓. เสนอขออนุมัติจัดทำวีดิทัศน์

๔. การประมวลผลและกลั่นกรองความรู้

๑. ประสานจังหวัดและสถาบันฯ ที่ได้รับการคัดเลือก เพื่อเตรียมความพร้อมในการถ่ายทำวีดิทัศน์

๒. ถ่ายทำวีดิทัศน์ตามสคริปต์และตัดต่อตามกระบวนการ

๓. ตรวจสอบผลการถ่ายทำฉบับร่าง

๔. จัดทำวีดิทัศน์ฉบับจริง

๕. การเข้าถึงความรู้

๑. นำวิถีที่ค้นองค์ความรู้ที่ได้เผยแพร่ทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและระบบสำนักงานอัตโนมัติ (OA) ของกรมฯ

๒. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ เพื่อส่งเสริมการนำไปใช้ประโยชน์อย่างทั่วถึง

๖. การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

จัดเวทีเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรของสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน เพื่อนำผลงานการจัดการความรู้มาสังเคราะห์ และสร้างวิธี/กระบวนการทำงานที่ดีมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปปฏิบัติได้

๗. การเรียนรู้

จัดทำแนวทางให้จังหวัด/อำเภอ นำไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา กรณีที่สถาบันไม่สามารถปรับดอกเบี้ยให้เท่ากันได้

๕. คุณภาพขององค์ความรู้

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน ได้มีกระบวนการกลั่นกรองความรู้ โดยผ่านกระบวนการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากผู้มีประสบการณ์ในสำนัก และบุคคลนอกสำนักเพื่อที่จะให้ความรู้ดังกล่าวได้เกิดการยอมรับและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

๖. ประโยชน์ขององค์ความรู้

การดำเนินงานการจัดทำองค์ความรู้ “ยึด ลด ปลด หมดหนี้” คาถาบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา สามารถนำมาปรับใช้เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา กรณีที่สถาบันฯ ไม่สามารถปรับอัตราดอกเบี้ยให้เท่ากันได้

การพัฒนาบุคลากร

เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนมากขึ้น

คณะกรรมการสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน สามารถนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในการสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน

การพัฒนางาน

มีองค์ความรู้ในการดำเนินงานสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน กระบวนการบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา

ต่อหน่วยงาน/องค์กร

๑) สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน มีการดำเนินงานองค์ความรู้ ทำให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน ดังนี้

๒) มีองค์ความรู้ในการให้ความรู้ ความเข้าใจ ในการดำเนินงานสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน ไปสู่การบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา

๓) ส่งผลให้ตามตัวชี้วัดกรมการพัฒนาชุมชนตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนสามารถบริหารจัดการหนี้ไปสู่อีก ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญาได้จำนวน ๑๐,๐๐๐ ครัวเรือน

ต่อชุมชน หรือประชาชน

๑) ทำให้ประชาชนที่เป็นหนี้เข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ลดการเกิดปัญหาหนี้ซ้ำซ้อน

๒) ทำให้ประชาชนสามารถบริหารจัดการหนี้ตนเอง เมื่อจัดการหนี้ได้ตามศักยภาพของตน ส่งผลให้คนในชุมชนมีสุขภาพจิตที่ดี สามารถลดหนี้ และปลดหนี้ได้ในที่สุด

๗. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน มีเว็บไซต์สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชนและเว็บไซต์กรมการพัฒนาชุมชน เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ ทั้งทาง Line , Facebook , Youtube และทางระบบสำนักงานอัตโนมัติ (OA) เพื่อให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคได้ดาวน์โหลดข้อมูลองค์ความรู้ไปใช้

๘. เทคนิคการบริหารจัดการหนี้ไปสู่อีก ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา

๑. ศึกษาปัญหาของครัวเรือนจากการลงพื้นที่ ติดตามประเมินผล

๒. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนลงไปติดตามแนะนำอย่างใกล้ชิด ครัวเรือนไหนมีปัญหาต้องรีบสร้างความรู้ความเข้าใจกับครัวเรือนนั้นทันที

๓. คณะกรรมการสร้างแรงบันดาลใจให้เห็นถึงผลสำเร็จและประโยชน์ของการรวมหนี้ใน ๑ สัญญา

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีครัวเรือนตัวอย่างที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารจัดการหนี้ไปสู่อีก ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา สามารถเป็นต้นแบบให้ครัวเรือนอื่นๆ ดำเนินการตามวิธีการบริหารจัดการหนี้

๒. สามารถปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้ลดลง

๓. มีการบูรณาการบริหารจัดการเงินทุนชุมชนในหมู่บ้านร่วมกัน (บูรณาการคน ข้อมูล และการบริหารจัดการ)

๔. มีรูปแบบการดำเนินงานของสถาบันการบริหารจัดการเงินทุนชุมชนที่ชัดเจน โดยกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นแกนหลัก

คณะผู้จัดทำ

นายธงชัย บุตรนุชิต	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน
นางสาวสุกานดา แสงวงษ์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนาทุนชุมชนตามแนวพระราชดำริ
นายสมนึก มณีพินิจ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมกองทุนชุมชน
นายสมชาย ทริกุลสวัสดิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาทุนชุมชน
นายสุสังข์ ชุ่มมะโน	ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมองค์การการเงินชุมชน
นายสิทธิชัย พรทิพย์พิทักษ์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานแผนและข้อมูล
นางกาญจนา อุบลบัณฑิต	หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ
